

A v g j ø r e l s e

Avsagt: 17. januar 2022

Saksnr: 18/2021

Domsutvalgets medlem: Morten Kjær Enger

Parter: Stiftelsen Antidoping Norge
v/Anders Engen

mot

A

Saken gjelder

Anke over suspensjonsvedtak i dopingsak

Påtalememnda i Antidoping Norge vedtok 17. november 2021 suspensjon av A født **.**.1980, jf. NIFs lov § 12-16 første ledd. Saken gjelder overtredelse av NIFs lov § 12-3 første ledd bokstav a) og b), jf. WADC art. 2.1 og 2.2. Vedtaket lyder slik:

«A f. **.**.1980 suspenderes i 2 – to – måneder frem til og med 17.01.2022, eller til tidspunkt for domsavsigelse dersom dette tidspunktet kommer før.»

Vedtaket er anket av utøver den 30. november 2021. ADNO har inngitt tilsvar til anken den 06. desember 2021. Utøver har inngitt supplerende uttalelser den 19. desember 2021 og 22. desember 2021 og ADNO har inngitt supplerende prosesskriv den 20. desember 2021.

Sakens bakgrunn:

Det fremgår av påtalememnda i ADNO sitt vedtak av 17. november 2021 at A avla positiv prøve 8. desember 2020 på **[sted] . Prøven ble avgitt utenfor konkurranse. I henhold til analyserapport fra Norges laboratorium for dopinganalyse 26. januar 2021 inneholdt prøven anabole androgene steroider (dopinggruppe S1.1). Dette ble påvist gjennom en IRMS analyse.

A er medlem av ** ** [idrettslag] og ** ** [idrettslag] , som er tilsluttet Norges **forbund og henholdsvis ** Idrettskrets og ** Idrettskrets. Utøver er tidligere norgesmester i kroppsbygging, og har deltatt internasjonalt. Det fremgår av påtalebegjæringen at utøver avla positiv prøve under VM i kroppsbygging, og ble som følge av det utelukket i en periode på fire år fra 5. november 2016 til og med 4. november 2020. Som en følge av at h*n brøt ilagt utelukkelse ble h*n ilagt ytterligere ett år utelukkelse til og med 8. november 2021.

Utøver har i samtale med Antidoping Norge (ADNO) 4. februar 2021 opplyst at h*n har gått sammenhengende på testosteronpreparater siden våren 2009. H*n var utsatt for en skredulykke i 2008 hvor h*n pådro seg kraniebrudd og hjerneblødning med påfølgende hypofysesvikt. Etter undersøkelsene viste det seg at h*n ikke hadde egenproduksjon av testosteron. A søkte ikke ADNO om et medisinsk fritak.

I legeerklæring 4. mai 2021 fra overlege Ragnar Martin Joakimsen ved Universitetssykehuset i Nord-Norge fremgår det at utøver er diagnostisert med «hypopituitarisme». Dette skal være forårsaket av brudd i skallebasis i forbindelse med en skredulykke. Utøver ble i avgjørelse fra International Federation of Bodybuilding and Fitness (IFBB) av 20. februar 2017 dømt til 4 års utelukkelse for tilstedeværelse av drostanolon, mesterolone-metabolitter og stanozolol. Også på dette tidspunktet visste utøver til at h*n hadde vært utsatt for en skredulykke og hevdet at det var årsaken til medisinbruken. H*n hadde heller ikke da søkt om et medisinsk fritak.

Frem til 1. januar 2021 måtte utøver ved bruk av anabole stoffer (S1) søke om et medisinsk fritak så snart det forelå en diagnose fra lege, jf. Regler om medisinske fritak § 5 1) a). A hadde ikke søkt om et medisinsk fritak for oppgitt bruk av testosteron til tross for at h*n var kjent med at det var ulovlig.

Utøver har i etterkant av den positive prøven søkt om medisinsk fritak, men h*n fikk avslag på søknaden 12. oktober 2021. A har påklaget vedtaket og saken er nå oversendt til NIFs Appellutvalg.

Påtalememnden ila utøver suspensjon på to måneder den 25. mars 2021. Utøver anket ilagt suspensjon, men anken ble forkastet i Norges idrettsforbund domsutvalgs avgjørelse 24.05.2021. Utøver anket også domsutvalgets avgjørelse og Norges idrettsforbunds appellutvalg opphevet 08.11.2021 påtalememndens og domsutvalgets avgjørelser av hhv. 25.03.2021 og 24.05.2021. Appellutvalgets slutning gikk i tillegg ut på at «[s]ak vedrørende suspensjon av A avvises fra ADNO». Appellutvalgets begrunnelse var at utøveren allerede var utestengt i kraft av ovennevnte avgjørelse fra IFBB frem til og med 09.11.2021. Avgjørelsen presiserer at «[d]en formelle tidsmessige ramme for Appellutvalgets beslutning gjelder den periode Domsutvalget har behandlet, dvs. fra 25.03.–25.05.21».

I vedtak av 17. november 2021, skrev påtalememnden i ADNO følgende:

«Påtalememnden legger etter dette til grunn at avgjørelsen også medfører at vedtakene om forlenget suspensjon, fattet av nemnda i vedtak hhv. 25.05.2021, 25.07.2021 og 25.09.2021, i sin helhet må anses opphevet og uten rettsvirkning, herunder etter IFBBs avgjørelse om utestengelse løp ut 09.11.2021. Det innebærer at utøver hverken var ilagt suspensjon eller utestengelse etter 09.11.2021. Påtalememnden er av den oppfatning at hovedregelen om suspensjon nå gjelder. Ved positiv prøve for annet enn et særskilt stoff eller bruk av forbudt metode skal derfor utøver suspenderes så snart innledende saksbehandling i henhold til NIFs lov § 12-20 er gjennomført. Påtalememnden er av den oppfatning at den samlede suspensjonstiden fortsatt ikke anses å overstige den tid utøver antas å ville bli utelukket ved endelig dom, jf. NIFs lov § 12-16 (1). Slik saken fremstår ilegges derfor suspensjon i 2 måneder fra 17.11.2021.»

Utøver har 30. november 2021 anket vedtaket om suspensjon, og har i korte trekk anført følgende:

A viser til avgjørelse fra Appellutvalget hvor det fremgår at påtalememndens og Domsutvalgets avgjørelser av hhv. 25.03.2021 og 24.05.2021 oppheves og at «[s]ak vedrørende A avvises fra ADNO». H*n stiller spørsmål ved hvorfor h*n er ilagt suspensjon i to måneder nå.

A anfører at den positive testen i desember 2020 skyldes bruk av behovsprøvd medikament på resept fra lege, og at det nå er understøttet av journaler og nå også påtegning av medisinsk fritak.

A mener det må være rom for å bruke loven om tilbakevirkende kraft. Videre ber h*n om at det tas hensyn til de nye forskriftene som trådte i kraft 01.01.2021. A anfører at h*n oppfyller alle fire kriterier for medisinsk fritak. Videre viser h*n til følgende fra infoskriv til ADNO:

«såkalt retroaktiv søknad. I praksis skjer dette i etterkant av en positiv dopingprøve dersom det sannsynlig at den positive prøven er et resultat av legemiddelbruk begrunnet i et medisinsk behov.

Fra 1/1-2021 er regelverket endret slik at det ikke lenger er krav om forhåndsgodkjent medisinsk fritak for stoffer i gruppe S1 og S2 for andre enn internasjonale og nasjonale topputøvere. Breddeutøvere kan derfor nå søke retroaktivt for alle legemidler som inneholder stoffer som står på dopinglisten uansett gruppe. Vi vil derfor utdype dette og belyse hvilke konsekvenser denne regelendringen kan få, sier medisinsk fagrådgiver Astrid Gjelstad.

Viktig informasjon

Selv om mosjonsutøvere kan søke om retroaktivt fritak er det viktig å poengtere at de likevel må oppfylle de fire kriteriene nevnt ovenfor for å få innvilget søknaden. Det betyr blant annet at utøveren må kunne skaffe til veie dokumentasjon fra lege på at man har behov for legemidlet, og at det ikke har noen prestasjonsfremmende effekt utover normaltilstand.»

A legger seg flat for å ikke har skaffet dokumentasjon på medisinsk fritak tidligere, men ber om at Domsutvalget ser helheten, og tar denne anken til følge.

A viser til journaler som viser at h*n i 2008 var utsatt for en alvorlig skredulykke, og blant annet ble påført et kraniebrudd og hjerneblødning. Dette førte videre til en hypofysesvikt, og dermed ingen egen produksjon av FSH/LH som igjen fører til at egen produksjon av kjønns hormoner opphører. H*n ble svært dårlig før dette ble oppdaget, og fikk diagnosen hypogonadisme i juni 2009. Endokrinologene prøvde ulike medikamenter, og etter hvert endte h*n opp med injeksjoner av Nebido/Testoviron, og antiøstrogen i form av Aromasin for å begrense bivirkninger.

Påtalememnden i ADNO v/Anders Engen har i korte trekk anført:

Utøver avla positiv prøve den 8. desember 2020, og saken skal således behandles etter NIFs lov slik den gjaldt på tidspunkt for positiv prøve, jf. NIFs antidopingregelverk art. 24.7.2.

Det foreligger en overtredelse av NIFs lov § 12-3 (1) bokstav a) og b), jf. World Anti-Doping Code (WADC) art. 2.1 og 2.1, som definerer tilstedeværelse og bruk av et forbudt stoff som et regelbrudd.

Anabole androgene steroider anses ikke som et særskilt stoff og det skal ved forsettlig overtredelse idømmes fire års utelukkelse ved positiv prøve, jf. NIFs lov § 12-8 (4) bokstav a), jf. WADC art. 10.2.1.1. Utøver må eventuelt bevise manglende skyld.

Utøver hadde ikke et gyldig medisinsk fritak på tidspunktet for prøvetaking. A har også fått avslag på søknaden h*n inngav i ettertid. Dersom A får medhold i klagen, vil dette bli tatt med i påtalenemndens vurdering av påtalespørsmålet

Ved positiv prøve for annet enn særskilt stoff eller bruk av forbudt metode skal utøver suspenderes så snart innledende saksbehandling i henhold til NIFs lov § 12-20 er gjennomført. Suspensjonen kan besluttes for inntil to måneder av gangen. Den samlede suspensjonstiden må ikke overstige den tid utøver antas å ville bli utelukket ved endelig dom, jf. NIFs lov § 12-16 (1).

A er ikke lenger underlagt utestengelse i kraft av IFFBs avgjørelse, og hovedregelen om suspensjon gjelder.

Antidoping Norge har nedlagt slik påstand:

«Anken forkastes».

Domsutvalget bemerker:

Domsutvalget finner sakens faktiske side tilfredsstillende opplyst ved det skriftlige materialet som foreligger.

Nytt antidopingregelverk trådte i kraft 1. januar 2021. Dette erstatter i all hovedsak Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komités lov (NIFs lov) kap. 12. I art. 24.7 angis at antidopingreglene ikke skal ha tilbakevirkende kraft for saker som forelå før datoen for ikrafttredelse. NIFs lov kap. 12 slik den forelå på det aktuelle tidspunktet kommer derfor etter Domsutvalgets syn til anvendelse i denne saken.

Det er på det rene at utøver avga positiv dopingprøve på anabole androgene steroider den 8. desember 2020.

Domsutvalget legger til grunn at IFFBs utestengelse for det tidligere regelbrudd løp ut den 9. november 2021, og at utøver etter dette ikke er utestengt, og at vanlige regler gjelder for adgangen til å ilegge suspensjon for det aktuelle regelbruddet.

I et slikt tilfelle kan ADNO derfor beslutte suspensjon etter NIFs lov § 12-16 første ledd (slik bestemmelsen lød på det aktuelle tidspunktet), og som lyder slik:

“Ved positiv prøve for annet enn særskilt stoff eller bruk av forbudt metode, skal utøver eller person suspenderes så snart innledende saksbehandling iht. § 12-20 er gjennomført. Suspensjon kan besluttes for inntil to måneder av gangen. Den samlede suspensjonstiden må ikke overstige den tid vedkommende antas å ville bli utelukket ved endelig dom. Beslutning om slik suspensjon fattes av Antidoping Norge. Antidoping Norges beslutning kan påankes, jf. § 12-23. Ilagt suspensjon kan bortfalle dersom den det gjelder kan bevise overfor domsutvalget at den positive prøven skyldes et forurenset produkt. Domsutvalgets beslutning om å forkaste anke begrunnet i at den positive prøve skyldes et forurenset produkt, kan ikke ankes videre. Tredje til sjette ledd gjelder så langt de passer.”

Ved positiv dopingprøve “skal” følgelig utøver suspenderes så snart innledende saksbehandling i henhold til § 12-20 er gjennomført, med mindre det dreier seg om særskilt stoff eller bruk av forbudt metode.

A har i ettertid søkt om medisinsk fritak, men dette er avslått av ADNO. H*n har påklaget ADNO sitt avslag, og som det oppgis at er oversendt til NIFs Appellutvalg. Domsutvalget legger basert på de de fremlagte opplysninger til grunn – i forhold spørsmålet om denne anke over ADNO sitt suspensjonsvedtak som Domsutvalget her har til behandling – at A per i dag ikke er innvilget noe medisinsk fritak som gav h*n rett til å bruke det aktuelle stoffet, som h*n har søkt om fritak for i etterkant.

Her dreier det seg ikke om særskilt stoff eller bruk av forbudt metode, og det skal ved forsett eller grov uaktsomhet idømmes fire års utelukkelse ved positiv prøve, jf. NIFs lov § 12-8 fjerde ledd bokstav a), jf. WADC art. 10.2.1.1. Utøver har ikke bevist at h*n er uten skyld. Ilagt suspensjon vil derfor ikke overstige den tid som utøver antas å bli utelukket. jf. NIFs lov § 12-16.

Domsutvalget bemerker for øvrig også at det aktuelle forholdet kan synes å være tale om andre gangs regelbrudd, som etter NIFs lov § 12-15 (1) og (3) i så fall vil kunne ha betydning for utelukkelsesperioden ved påtale og dom. Dette er imidlertid ikke nødvendig å gå nærmere inn på eller ta stilling til her, da Domsutvalget uansett finner at den aktuelle suspensjonsperioden ikke vil overstige den tid som utøver antas å bli utelukket ved endelig påtale og dom.

Vilkårene for suspensjon er etter dette oppfylt, og anken blir å forkaste

S l u t n i n g:

Anken over suspensjonsvedtak 17. november 2021 forkastes.

Morten Kjær Enger